

Előzetes árak:

Helyben készülő, vagy
valószínű postán küldve:
Egyes évf. 1. 75 —
Folyóév 1. 75 —
Negyedévi 1. 75 —
Kilencedik évf. 1. 75 —

Egyes szám ára 5 kr., a kapható
a kiadónálvalan a Gross Opa-
tár listájólakirajban

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közmívelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassomegyei választmányának a Brassói Magyar Polgári Körnek
hivatalos közlönye.

Hirdetések felvételnek a kiadó-
hivatalban.

Hirdetések díja:

4 hasabon átmérőre vagy
annak helyé 5 kr. Nagyjából 5
többször hirdetésekkel keze-
mély. Minden egyes hirdet-
mény után meg kell, 30 kr.
belföldi fruttóval.

NYitási időtartama 10 kr.

Hirdetés és NYitási díj
előre fizetendő.

Megjelenik hetenként háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztési iroda:

Brassó, Kolozsvár-utca 26. szám alatt.

hová a lap szállási részét illető költségeket intézked.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. WESE IGNÁCZ.

Külsőre vissza nem adtak.

A lap kiadó-hivatala:

Brassó, Kolozsvár-utca 26. sz. a.

Idő kifizetés az előfizetési példák és hirdetések díjait.

Előfizetési felhívás.

Lapunk a közellevő 1892. évben VIII. évfolyamára lép. Hogy mennyire feleltünk meg hivatásunknak, hogy mily szolgálatot tettünk hazánkunk, azt a n. e. olvasó köztudomás bízunk megérteni. Hogy azonban mily áldozatként árunk tartjuk fenn lapunkat, azt mind-
közök és mi érezzük. A n. e. olvasó köztudomás ezt nem érzi, de mindenesor tudja. Tudja azt azon egyszerű okból, mert hazánkban a mi lapunk szépségén viszonyok között él. A mi lapunk az egyedüli az országban, mely egy ország végyvédőnek lévő 2 nemzetihez közbe éltet oly városban kell, hogy magát fenntartsa, valamint a román és szász nemzetségek mind számban, mind vagyonban, mind — sajnos — ma még értelmiségben is túlszámnyalja a magyar. Szóval, elismert tény és elvitathatlan, hogy miiszer teljesít lapunk és ezen hazafias misszió teljesítése lapunknak erős anyagi harcot kell vinni. Mi azonban nem csüggedünk el máig és nem fogunk elcsüggedni ezental sem Szolgálati akarjuk hazánk, terjesztési akarjuk az államszeret és fenntartani akarjuk a békés egyetértést a velünk együtt élő nemzetségek között. — A n. e. érdemi közélet és fogja ismerni, hogy lapunk változatos tartalom tekintetében a vidéki lapok bármilykével lépést tart, a nemzetiégi kérdéssel nyugodtan és tárgyilagosan foglalkozunk, a megyei és városi életet figyelemmel kísérjük, az egyesek és társulatok jócska igényeinek lapunkban tért adunk, a szász és román lapok tartalmát az ol-

vasoközöniséggel szembe alakjában közöljük és főleg „román lapszemle” rovatunk szakértő tollal írja, speciális fottossággal bír és irányadón szolgál a fővárosi sajtónak. Eredeti és gyors hírekben Romániából, összeköttetésekben Fogarasmegyéből és számos munkatársaink e város és megye intelligenciájából bő anyagot szolgáltatnak lapunknak. Eredeti tárcák pedig feltűntet keltenek.

Az év végével tehát mi megújított előfizetési felhívásunkat és felkérjük a n. e. érdemi közéletet, az anyagi támogatást lapunkot meg nem vonni. A vidéki t. előfizetők részére postautalványokhoz csatolunk és kérjük az előfizetési díjakat beküldeni. Azokat pedig, kiket még nem fizeteltek előfizetők között, szintén felkérjük lapunkat támogatni és arra előfizetni.

Kiváló társalattal

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

Visszag Apponyi gróf várának fenyegetett részéből.

— Két cikk —

I.

A nemes grófnak Kolozsvárt tartott beszédé alkalmat nyújtott a sorok írójának is arra, hogy a fenngegyt vár ezen utolsó lelkét bástyájából, — mint a közmívelődési egyetértés — visszahagadjon. Elismert ugyan a nemes gróf is, az hogy: „jórtenek intézkedések a szabadelv kormány részéről a nemzeti erősitésre”, de rögtön utána mondtá azt is,

hogy ezek csak részlegességek. Részről áll az egész, és ha mi erdélyrezi kir. tanfelügyelők azokat a részleteket az elfogulatlan olvasó elő állított: előtte fog állani azon nagy egész, melyet a nemes grófnak is kalapot kell emlíni. „A határszéli magyarok — mondá tovább a nemes gróf — megerednek, hogy ne hagyjuk őket elveszni, hanem segítjük.” Itt már a nemes gróf is részleteket bocsátott és ezen soroknak éppen az a czélja, hogy kimutassuk azt, hogy miket tett a szabadelv kormány 1869 óta maig, a brassói és Brassó vármegyéi magyarok közmívelődése érdekében, mint a kiket joggal nevezhetünk határszéli magyaroknak. Lássuk tehát.

Néhál boldog emlékeztet Eotvos József bárdó val. és közölt. m. kir. miniszter már 1869-ben, tehát épp 22 évvel korábban megírta a nemes gróf által fenyegetett várázsak nevezett Erdélyt és ennek egyet legenyegtebbet őrnagyát, Brassót és Brassó vármegyét.

Ennek a tisztán közmívelődési és nem kortesi körutak által következmenyei voltak a brassói és Brassó vármegyéi határszéli magyarság néve, melyeket a nemes gróf is elismerőleg kell, hogy tudomásul vegyen mint a mérsékelt, vagy nemzeti gyűt vezére.

Mindjárt 1870-ben megalapították a helyfalsi csángó-magyar lakosok kebelében Hosszabulnak az elemi felvált és fa-
ragó iskola, a mely 21 év óta kitűnően megállja helyét, minden kitűltségen, a melytől a föld, szilárd kitűntetésben részesült, pl. a párisi, bécsi és budapesti kiállításokon.

Téhat olyan magyar bástya itt a H-e-

gyos-hogy alatt, melyre onérzettel tekintünk s a mely a szabadelv kormány áldozatkésziségeket, igaz hazafiságunk — ma már kortesfogásból osztrak-magyar kormány hazafiságunk — közsóni életét, működését és fennállását.

Ezen áll. f. nép- és faragó iskolát követők a 70-as évek elején Réthy Lajos kir. tanfelügyelő lakadatanat munkás-
kösa következtében a gyenge ág, ev. felekezeti iskoláinkat községi iskolákba alakította mind a tíz csángó községben állam-
egység mellett, melyet a még meg községi iskolák ma is élveznek, pl. a hosszabulsi, kolozs, b.újfalusi és kirizab. Akkor építkeztek a kirizab emeletes községi, a b.újfalusi, a zajoni díszes, cseleztér községi földszinti iskolák és Tatragon egy igen cseleztér nagy tanterem. Ezen intézkedések következtében a községi iskoláink a tanítók száma is emelkedett s ezzel új korszaka kezdődött a csángó községekben a magyar népnevelésnek. Itt azonban nem állapottunk meg.

A 80-as évek elején állami iskolákba nyilvánítottak: 1. a bacsulási, 2. traktói, 3. csernafalusi, 4. pütkérei, 5. tatragi, 6. apaczi községi iskolák, építette Csáky gróf miniszter ur a traktói díszes állami iskolát. Jelenleg államosítás között állnak a kirizab és zajoni községi iskolák. A 10 csángó községben volt azelőtt 18, és ma van 40 magyar tanító, illetőleg tanítónő. Mindenik iskolában tanítják a hirt-neve szerzettel csángó-variátosságot, melyből sok szép beszéd veszik be a csángó asszonyok, holott azelőtt ők vádaskoltak mindent a prázsmári és szász-hermannyi nőtől.

A szabadelv kormány itt sem áll

A 80-évek nem eszmény, nem ideál-tobba, csak tény, melyet leírtunk és ha meg-
untunk, eldobunk.

Az íjra nemzedék beletit magát az on-
zés szellemi világba, hol minden csak az „du-n” fordult meg.

Mire tartják költségeket és fáradságukat, mily nevelési gyümölcsök, mikor a ház-
zási örömet leket ideálni ideál állapot-
ban?

Miert szerető, szerelmet vallani, mikor
egy is szerető fessék az illúzió, melyet az
íjra felváltó képségek okoz magának.

Ház-gyermek csak annak kell nevelnie,
ki vagyott nagy hátra majd, hogy legyen, ki
ostorozza rajta.

S kinek vagyott nincs, az a házasságok,
mert a nyomorba esélyes.

Csak részben soroltak át a nőlétségek
növekedésének okait és a nyomorult gon-
dolkozást módot, mely ifjainak nagy részét
elvezeti.

Egyik az, hogy a szülők, hogy tanítók
meg arra gyermekeiket, mily nehéz az élet
és ne hagyják őket munka nélkül.

Utálják meg a fűnyvés bátyáitól az
azoktatás hozza fiaikat és leányukat a
családi név és felegetelmén.

Ily nevelés mellett nem fogunk irtózni
a családi élettel és nem lesznek a társada-
lom anyagi hiányai.

TÁRCA.

A társadalom hiénái.

Gróf Csekonics Mandolái.

— A „Brassó” eredeti tárcája —

A társadalom ellensége között nem kis
helyet foglalnak el azok, kik a családi élet
ellen akkár a theoriában, akár a gyakorlatban
küdenek, sőt első sorban ezeket lehetne a
társadalom ellenségeinek tekinteni.

A társadalom ellensége a család képei s
azok a n. e. családi élet kényes, megérti,
ellenek küzd, csúszni megérteni, hogy a társadalom
ellenségei gyakran tekintse őket, sőt nem a társadalom, hanem a háza és az összes
emberegy is.

Mint minél több olyan ember lesz a társadalom-
ban, ki a családi életet károsítja, attól
iródnak, annak tárgyát úgy lesz a károsító-
sága. A romlott társadalom tehát fogja az erőse-
lenéig.

Franciázságnak a muli században az
utdar példája megmívelődése a népet. Ezen
és ezen nélkülöz a nék, hogy atyai anyai
szeretet tárgya lettek volna.

Snaprodok az angolszászok és korti-
tűnk intézetek.

A romlott társadalom minden aljasságot
elít, megperesít.

Snaprodok a nőlétségek száma és a fiatal-

sgatun tenet és vérté vált ama gondolat, hogy
a nőlétségek csak az illúzió kisüldetése való.

Már pedig ezt családalkadás nélkül is o-
lhat éni, mire való tehát azéni apai gon-
dokot mint a nemek anyakéa?

S az ily gondolkodás módnak az lett a
következmenye, hogy lefelé és fölfele a társadalom
minden tagja megveszteségtelvése-
lett, mert a köznevelési élet igen sok pénzt
követelt.

A század végén lett aztán Franciaor-
szág egy nagy veltérget.

Több ország példáját nem szükséges idé-
nem, mert a többi országok csak Francia-
ország példáját másolják meg is.

A mi ifjaink is résztök a háza élettel
és azok nagy irzónak, ha nőül is, vajmi sok
sor csak „politikai”, „szociális”, „haz-
sasodik és érdi-érve nagyobbodik a nőlétsé-
nek száma.

Lássuk ennek egy néhány okát.

Először: Perle irányú, exagrált nevelé-
si extraverzaga ifjúságot teremtenek, mely
vakon dobja magát az élvezetek karjába már
akkor, midőn még az életet nem ismeri és
annak valódi életét nem képes megérteni.

Sokan a felbősz iskolákból, már az esti
r. már a gymnasiumból, mint leteleltet
szegit kerülnek ki, hogy megvárják a nő, ki
látja. Másodszor: A nőket az intelligencia

nagyvált helyekké képezi, de dolgozni,
hárad nem tudja.

Innan van, hogy intelligens leányoknak
egy része olyan férfiak nem megyen, ki
mellett dolgozatlannal meg nem élhet.

A gyermekekben nem ápolatuk az áll-
rendelési érte és az engedelmesség. Innen
van, hogy nőink utalkodni szeretnek. Lehel-
e vagy nem, azt nem kérjük.

Harmadszor: A legszegényebb osztály
szintén nagyvált helyekké akarja leléteni
magát. Pedig a szegény leány, ha dol-
gost nem tud, hi megnyal lá, bizony nem
hamar kap férjét.

Negyedszor: A szeretlen ifjúság, melyet
a társadalom minden osztályá bályogva,
örösi ösegekkel emészt fel különösen a nők
részéről. Itt is elárast sok szegény ifjú.

Ötödször: Gyálók a gyermekeivel.
A kisbűt a családok karján nőnek fel, már
is talán nagy jót rosszat, hogy szüleit foly-
ton kesztetik.

A gyermekekkel hozzászoktatják a kény-
nyelmességhez, de nem a nyomorhoz, mely
pedig annak természetes gyermeke.

Hatodszor: A nép látni a katonaságon
után kézen megmöröla (atrupir) meonek
háza.

Hetedszor: A nyomban mindéről lehelit.
Az eszményiség mindenhonnan elűt, vastag
anyagiasság billeszenen raboskodnak.

Minden könyvtáreszkedőben megrendelhető a 20 kiadásban megjelent, Dr. MÜLLER orvosi tanácsos által, a megrongált idegzet és szexuál systemáról írt, kitérőtelű nyert füzet.
60 krnyi levelező beküldése ellenében a fizet megkapható. Cím: **Eduard Bendt, (173) 8-22**
Braunschweig

Az első bécsei vegyi férfi és női ruhatisztító és újító intézet
a legelső és legrosszabb állapotban lévő ruhát megtisztítja, kijavítja és majdnem új állapotba hozza.
Minden férfinarúgás totós nélkül 50 centimerterrel hosszabbra nyújtatik.

Ajánlatos a ruhaneműket 5 kilós csomagban venni.
Árak határozottak és olcsók.

Cím: **I. Wiener chemische Reinigungsmittel Wien II. Praterstrasse 10.**

A cég fennáll 1876. óta.
ÉLETSZÁRMAZGAT
Gummi-Watton-különlegességek és végzők gyára.
KLINGER GYÖRGY
BECS, Ótátrány, Hauptstrasse 66. sz. a.
Ajánlja magát gyönyörű és görbe növényes testalkattal kilátó- és szögletes gummi wattonok szállítással. Végzők, mint morok, fűlek stb. Különlegességek terfák és hűtők számára tucatonta 1, 2, 3, 4 és 5 ft. Az egésznek árba állítással és tiszta árral készkesedem, egy nemkötőben minden szakmába vagy háztartási és betegségek elcsikarok, a néki, hogy veridom tévára vezetnem vagy megindulom, mint sok más szeg, hogy párisi gyár. Tízoktárakat keszeges vállalatok. (76) 12-"

Hirdetések
felvételnek
a kiadó-hivatalban.

Feltűnést keltő újdonságok részére!
Minden előképzettség nélkül lehet méréket venni mintáznál és szabni a cs. és kir. kiz. szabadalommal.
Excelsior szabásati készülék
segélyével, akár gyermekkorú alakunk készíten, akár legfontosabb női ruhát. A pontos és sikeres mértékvesztést és szabást jótallunk. Ezer meg ezer példa bizonyítja az
Excelsior szab. szabásati készülék
célszerű voltát. Ennek egy háztartásból se szabadna hiányoznia. A keszles ingyen egyeztet, sőt fiatal leányok részére is. Az egész készülék ára, nagyváltatallal együtt minden egyben csak 3 ft. Szoklatos naponta kétszer utánvetel. — 3 ft 20 kr előleges beküldése mellett a készülék bérmenten küldeték meg.

Kizárólagos forrárt alulírt szabadalomajánlatjainkonál:

KELETY és ROTHMANN, BECS

II., Untere Donaustrasse 49.

Fővárt Magyarhon részére Budapeston **Gottlieb Vilmos** Andrásy-át 49. szám alatt.

Erdély gyógykincse!

„R É P Á T I“

rendkívül szénsavdús és legistább égvényes
gyógy-savanyúviz
az égvényes savanyúvizek gyöngye!

Megkecsültetlen gyógyhatás: a legérezet beküldésénél, vese és gyomor-bajokban, gyúladás hűlykedésnél ellen stb.
Legérezetesebb és legköltségsőbb borviz.

A savanyúvizek pezsgője!

A „répti” savanyúviz, ezen természet és tiszta, szerencsés vegyi összetételben pártalan ásványvíz-kincs, minden cellulózú ismétel is mint édesít, egy is mint gyöngyít, a beküldetett összes baktériumai ellen a legreményesebb ajánlatátó

Világforgalomnak örvendő kedvező ártal!

Mint **gyógyvíz** — a nagym. m. kir. belügyminiszteriumnak 1890. évi 589/VIII. számú magas rendeleti alapján — **hatályilag ellenőrzve** van. A forrás-olt mindkét fázis és mintakénti tőlben naponta érzéki.
Kapható minden nagykereskedő üzemeltető, a fővároskereskedésben, gyógy-üzertárakban és saját székletűi rakdárban.

Ár ak:

Egy literes üveg víz ára 8 kr. egy 1/2 literes üveg víz ára 5 kr., a „répti” vízszintelen ellátott erdélyi csészéire mellé.

Szives figyelemzéstessél!

Valódi „répti” savanyúvizet tartalmazó minden egyes üvegnél, a dugasz **K. Imre Répási** ágyasjól, minden egyes üveg podig végezjél, „a gyöny” tartalmazó vízszintelen ellátó kell legyen. Más víznek a „répti” gyógyvíz törvény, jóványirel felszerelt üvegekben való csomagolás törvényesen fog ládátolni.

Tiszteltelt!

A „répti” gyógyforrás kezelője

György József,

Brassóban, Weiss Mihály- (régi Széles) utca 2. sz. a.

Uj nép-élvezet és tápesczköz.

Kathreiner
Kneipp maláta-kávéja

egy maláta kávézzel.

Ha felerésben szemes kávéval vegyítettik, a pót-kávé abszolút nem lehet felismerő és vegyíték nélkül véve, felette jóval, felülmúlhatlan táp- és gyógyítal verszengények, sápkörök, gyomor és ideg-betegsgek, nők, gyermekek stb. részére.

Soha sem kapható nyitlan, csakis főzve csomagokban kők nyomással és előlta a feuti végzetgyel.

Kathreiner Ferenc utódai München — Bécs.
Egy 1/2 k. csomag ára 25 kr. Nagyan áruhatatú itók. J. B. Misselbacher & Co. 100 gr. * * 10 kr. ben, Kolozsvár, Segesvári és Gyulafehérvárt. * 200 gr. * * 5 kr. Kicsinyben kapható minden detailizelőten.

Központ. Erdékes, nélkülözhetetlen játék a ház- és kőz. nédtűre. A kőz. nédtű csak akkor valódi, ha a gyári jelvényével, a Horgonyútl. el van látva.

Ezer meg ezer szót elismerte a híres

Horgony-Köepítő-Szekrények

nagy nevelői érték; jobb játék nem létezik gyermeknek és felnőttnek számára! Részletekkel kezdve, valamint a „Környeti”-ről képes ábrákban találai, melyek minden szülőnek meg kellene rendelni, hogy kell időben gyermeknek számára igazán alkalmas játékokat készítenek és megrendel-lesnek. Az árjegyzék ingyen és bérmentesen küldeték szét. — Minden köepítő-szekrény a „Horgony” jelvény nélkül közönséges és kiegészítés nem alkalmas utánzás (195) 7-8

Richter-féle Horgony-Köepítő-szekrény
kérendő és csak igy forszandó el! — Minden finom játékeszer-kereskedésben 33 krtól 5 ft-ig és feljebb kapható.

Richter F. Ad és lársa csak osztrák-magyar csász. és kir. szabad. kö-éptő-szekrénygyár.

Bécs, I. Nibelungengasse 4, Olten Rotterdam, London, E. C., New York

Képes Családi Lapok.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkesztő: Dr. Tolnai Lajos.

Főmunkatárs: Dr. Várdai Antal.

Felolós szerkesztő és kiadóhivataljados: Dr. Murányi Ármán.

Előfizetési ára:

(229) 3-6

a „Hölgyek Lapja” című dívat-melléklettel a **Regény-melléklettel** együtt:

Egyszer 6 ére 6 ft. Félévre 3 ft. Negyedévre 1 ft. 50 kr.

A „Képes Családi Lapok” című hetilap új negyedebe lép. A lapok szép, irodalomnak a hatalmas tájegyzőit, a magyar művelő családoknak a szellemi kincseit a következők és irónk támogatják: Jókai Már, Laska Gusztáv, Rudnyánsky Gyula, Dalmadi Győző, Mikszáth Kálmán, Komáromy József, Tomérek (Jeszenszky Deo) dr. Frim József, dr. Székely János, Mezősi László, Págyi Lajos, Erdődy Dániel, Dengli János, Tolgyesi Mihály, Versey Gyula, Mery Karoly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Roditky Jenő, Csorba Palóty Ákos, stb.; Benkay-Bajza László, Bithner László, Nagyvárdi Mária, Kulhály-Benitsky Irma, Harmach Lajta, Horváth-Siktor Margit, V. Gál Karolina, Karosyky Ida, Moriczay-Károcsa Irma, Erzsike stb.

A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi képes hetilap között a legelső, legérdekesebb. Tartalma az irodalom minden világját felöleli; képei a legújabb és a legérdekesebb festők műveit mutatják be.
„Hölgyek Lapja” című havonként kétszer megjelenő dívatmelléklet a legújabb dívatképeket hozza a s mellé a magyar háziasszonyok valóságos szellemi tükre, a menyhen a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háztartás a könyv terén nincs olyan kérdés, a melytől ne tárgyalna a nemes olyan itók, a melybe bolygónkolt ne ho avatna.

Regény-melléklet: Kélen beküldött négy kot érdekes regényünl ajánlókozma meg évenként is előküldött.

Zöld borítékra is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróhírekkel, sakk-, kép-, szám-, kosza- és ponttalányokkal és szórójátékokkal, melyeknek megjelölő értékes jutalmakat kapnak.

Művelődésmunkát ingyen és bérmenten köld a kiadóhivatal mindazoknak a kít az iránt — legelőszörben levelezéssel — hozzáfordulnak.

A ki az egész évre szót hat írtvni előfizetői öszegét 40 brácsor csomaggal és postafizetési díjjal együtt egyezsere beküldi, annak 2 k. regény; és a ki 3 ft előfizetői öszegét és 30 kr. csomagdíjjal és postafizetési díjjal együtt beküld, annak két regény; és a ki 1 k. és 1 ft 50 kr-tyi negyedévi előfizetői díjat 20 kr csomagdíjjal és postafizetési díjjal együtt egyezsere beküld, annak a kiadóhivatal egy regény küld ajánlatos jutalmat.

A ki 3 ft előfizetői díjat és a ki előfizetői öszegét egyezsere beküldi, annak elismerésül egy díszes emléktárgy küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postafizetéssel minden postahatáránál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetők (a hónap bármely napjától) előad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala Budapest, Nagykovács-utca 20. sz.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

